

و آثار الائمة؛ کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم (۱۲۲۵-۱۲۸۸)

۱۹۳ گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱ سم [ف: ۳-۱۱۴۳]

● الجامع (ترجمه) / فقه / فارسی

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۵/۸

مقصد ثانی؛ خط: نسخ، کتاب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکي، ۷ گ (۱۲۲-پ-۱۲۸)، ۲۱ سطر (۱۵/۵×۱۰)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵ سم [ف: ۲۲۰]

al-jāmi' (t.)

موسوی حسینی، جعفر بن رضی، ق ۱۳ قمری
mūsavī hoseynī, ja'far ebn-e razī (- 19c)

وابسته به: الجامع لاحكام الشرايع = الجامع لجميع مسائل الدين و آثار الائمة؛ کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم (۱۲۲۵-۱۲۸۸) ترجمه «الجامع» حاج محمد کریم خان قاجار است در فقه شیعی. با دو دیباچه در دیباچه نخست که از مترجم است نام خود را آورده و اینکه به خواهش برادران دینی کتاب آن جناب را «اطال الله بقائه و جعلتی فداه» را ترجمه می‌کنم. پس بایستی این ترجمه به روزگار نگارنده پیش از ۱۲۸۸ ق انجام گرفته باشد. دیباچه دوم از کرمانی پیش گفته است و اینکه کتاب را به «جامع» نامیدم در یک «مقدمه» و چند «کتاب» و «خاتمه» ای و بر پایه اختصار، و هر که تفصیل خواهد، مراجعه کند به کتاب ما «فصل الخطاب» و «قواعد». (احمد متزوی)

● الجامع لأحكام القرآن و المبين لما تضمن من

السنة و آي القرآن = تفسير القرطبي / تفسير / عربي
al-jāmi' li-ahkām-il qur'ān wa-l mubīn limā taḍamman-a min-as sunna wa āy-il qur'ān = tafsīr-ul qurṭubī

قرطبی، محمد بن احمد، - ۶۷۱ قمری

qortobī, mohammad-e-bn-e ahmad (- 1273)

یکی از تفاسیر مشهور اهل سنت است. ویژگی مهم این تفسیر فقهی بودن آن است که به‌طور گسترده وارد مباحث فقهی می‌شود، آن‌چنان که تفسیر آیات را از یاد می‌برد لیکن از پژوهش‌های تاریخی و تحلیل‌های ادبی خالی نیست، از سویی مؤلف به نگرش عقلانی و تحلیل‌های آن می‌پردازد، تا حدی که جزء تفسیر به رأی شناخته شده است. افکار اشعری‌گری خود را در ضمن تفسیر، کاملاً آشکار ساخته، بررسی‌های کلامی فراوان دارد، از روایات، حتی اسرائیلیات سود جسته است. مصادر اصلی قرطبی در تدوین این اثر، تفسیرهای جامع‌البيان فی تفسیر القرآن از ابوجعفر محمد بن جریر طبری (- ۲۱۰) و احکام القرآن قاضی ابوبکر محمد بن عبدالله اندلسی اشیلی مالکی مشهور به «ابن العربی» (- ۵۴۳) می‌باشد. مؤلف در آغاز، مقدمه مفصلی در باب تفسیر و انگیزه نگارش و چگونگی نگرش خود به تفسیر، اعجاز قرآن، عدم تحریف آن، سخن به میان آورده است. در آغاز از نام سوره‌ها و فضیلت قرائت آیات قرآن سخن می‌گوید و آنگاه آیه یا آیاتی را آورده و نخست به معنا کردن مفردات کلمات، ذکر اقوال در این باب و آنگاه به برداشت‌های فقهی روی می‌آورد و دیدگاه فقیهان مذاهب را مورد بررسی قرار می‌دهد. قرطبی با تعصبی ویژه به عقائد مذهبی می‌پردازد. (مرعشی)

چاپ: نخستین بار در دو جلد در هند؛ قاهره، دار الکتب المصریة، با تحقیق ابواسحاق ابراهیم طفیش، ۱۹۵۸م و دار الغد العربی، مطبعة المدینة المنورة، چاپ ۳، ج ۱-۱۰، ۱۴۰۹ و ۱۴۱۰ ق. [سیر أعلام النبلاء ۱۹۷/۲۰-۲۰۴؛ کشف الظنون ۵۳۴/۱؛ دنا ۵۸۲/۳؛ الفهرس الشامل للتراث العربی الاسلامی، علوم قرآن ۲۶۷/۱]

شرح و حواشی:

۱- تفسیر القرطبی (مختصر)؛ ابن ملقن، عمر بن علی (۷۲۳-۸۰۴)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۵۲۰

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۱۸۸۷

آغاز: بسمله، حمدله، صلوات ... و بعد چنین گوید بنده عاصی ابن رضا سمرقندی جعفر الموسوی الحسینی که کتابی را خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: ورثه محمد خان عسکری؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۱۴۷ گ، ۱۷ سطر (۱۵×۸)، اندازه: ۱۳×۲۲ سم [ف: ۳-۱۰۸۵]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۳۵۷/۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳-۵۷]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۶۶۷/۶-عکسی

آغاز: دیباچه مترجم: الحمد لله الذی طهر قلوب اولیائهن بماء معرفته ... چنین گوید بنده عاصی ابن رضا السوقندی جعفر الموسوی الحسینی، که جماعتی از برادران؛ انجام: متن: حمدله. صلاة ... چنین گوید بنده ائیم جانی کریم بن ابراهیم، اینکه چیزی که باعث شد مرا در تصنیف این کتاب این است که جماعتی از برادران ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۱ ق، تاریخ (ص ۴۰۶) که می‌تواند تاریخ نگارش متن و یا تاریخ نگارش ترجمه باشد؛ ۲۷۰ ص (۱۵۱-۴۲۰) [عکسی ف: ۱-۶۹]

● الجامع لاحكام الشرعية (ترجمه) / فقه / فارسی

al-jāmi' li-ahkām-iš šar'īyya (t.)

داور شیرازی، مفید بن محمد نبی، ۱۲۵۱-۱۳۲۵ قمری
dāvar-e šīrāzī, mofid ebn-e mohammad nabī (1836 - 1907)

وابسته به: الجامع لاحكام الشرايع = الجامع لجميع مسائل الدين

فرستگان: نسخه‌های خطی ایران (فخفا)؛ جلد نهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276247

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۳۹۱/۲۰۱۲